

és ember közelségében élve legyünk lelki hajlék az itthon élőknek, és legyünk mindig hazaváró otthon a hazatérőknek.

Láttam már a messzi távolból hazatért - itthagyt fészket kereső - gólyát, fecskét. A fészket azonban érzéketlen lelkű emberek durva kezei rég leverték. Szívet tépő, szomorú látvány, midőn e hazatérő vándorok sírva-jajongva keresik az otthon puha fészket, és - nem találják!

Az otthont teremtő és féltve őrző hűség szent szándékával mondjuk, ígérjük hát mindnyájan: Fölkelek, és visszamegyek az én Atyámnak házához! Mert mi célra vagyunk a világon? Azért, hogy otthon legyünk benne valahol mindnyájan. Ámen.

KOVÁCS ISTVÁN

AZ IGAZ HIT GYŐZELME: ÁLDÁS

1 Móz 32, 27-30

Egy alapvetően fontos dolog van a vallásban és azt nem lehet sem magyarázni, sem tanítani. Ez a "dolog", amely nélkül nem élhetünk Istentől megáldott, győzedelmes életet, nem más, mint a hit.

Mi a hit? Miben van a hit lényege? Hogyan tudnánk megmagyarázni a hit fogalmát? Hisz annyit beszélünk a hitről, oly sokszor van az ajkunkon, de ha meg kell fogalmazzuk, mégis könnyen zavarba jövünk. Nem is csoda, mert a hit nem csak "tudomány", ismerete mindannak, amit a Szentírás tanít, hanem bizalom dolga is. Már konfirmációra készülő ifjainkat is arra tanítjuk, hogy: "A hit bizalom Istenben..." A bizalom azonban érzésből áll, és az érzéseket nem könnyű megfogalmazni.

A beszédem alap gondolatául választott - és imént felolvasott - bibliai rész alkalmat kínál arra, hogy bepillantassunk Jákób életébe. Jákób hosszú idő folyamán jutott el az igaz hitre. Próbáljuk meg azért a hitet Jákób életén keresztül megközelíteni és megfogalmazni!

Ifjú korában Jákób hite családi ügy volt. Vallásos szülőktől származott. Apja, Izsák, buzgó istenfélő ember volt. Nagyapja szintén a hitnek volt az embere. De mit jelentett a családi hit Jákób számára? Egy alkalommal épp lencsét készített ebédre, amikor testvérbátyja megérkezett a vadászatról. Sikertelen lehetett a vadászat, mert nagyon megéhezett. Kérte is öccsét, hogy adjon neki a lecséből, de ő kereken megtagadta. A családi hit nem adott elég indítékot ahhoz, hogy megossa eledelét testvérel. Ehelyett Jákób ravaszul azt ajánlotta Ézsauak, hogy neki adja a tál lencsét, ha lemond elsőszülöttségi jogáról. A kiéhezett vadász kénytelen-kelletlen beleegyezett a cserébe. Jákób pedig ezután becsapta édesapját is: felöltözött Ézsauak és magára kérte az atyai áldást, ami akkoriban csak az elsőszülöttnak járt... A családi hit ettől sem tartotta vissza.

Mindaddig, amíg hitünk családi ügy csupán: nem igazi hit. Az a tény, hogy szüleink hívó emberek, még nem tesz minket is automatikusan hívókké. Örökölhettük édesanyánk szemét, vagy édesapánk haját, de nem örökölhettük

a hitüket. A hitet magunknak kell megszereznünk egyénileg, Isten segítségével. Szüleink taníthatnak, befolyásolhatnak, jó hatással lehetnek ránk, utat mutathatnak, de végsősoron nekünk kell megvívunk a hit harcát! Ez az első fontos lecke, amit megtanulhatunk a hitről Jákób életén keresztül.

Jákób későbbi élete folyamán a hit alkudozás tárgya lett. Amikor Ézsau megtudta, hogy Jákób kicsalta atyjuktól az elsőszülöttnek járó áldást: nagy haragra lobbant és halálra kereste testvéröccsét. Jákób jobbnak látta, ha menekül a családi házból. Hosszú vándorlás után eljutott arra a helyre, amelyet Béthelnek nevezünk. Itt álmod látott. Egy létra volt a földre állítva, mely felnyúlt egészen az égig, és Isten angyalai jártak le s fel, jelezve, hogy jelen van az Isten. Ez volt az első alkalom, hogy Jákób szembetalálta magát az Istennel. Egyszó volt, távol a szülői háztól, előtte a bizonytalan jövő, és - félt! Ezért alkudozni kezdett hát az Istennel: Ha velem leszel - mondotta -, első feltétel; ha kenyeret adsz nekem -, második feltétel; ha megőrzöl ezen az úton, melyen most járok -, harmadik feltétel; ha ruhát teszel a hátamra -, negyedik feltétel; ha békességben térhetek vissza atyám házához -, ötödik feltétel, akkor: elfogadlak Istenemként, és megadom mindazt, ami Neked jár!

Így alkudozott Jákób az Istennel. Ne siessünk megszólalni, hisz mi is alkudozunk! Egy milliomos repülőgépen utazott. Mellette ült egy lelkész. A gép nagy viharba került, a légi örvények ide-oda dobálták a repülőt. Mindenki rémülten várta, hogy mikor zuhannak a mélybe. Ekkor a milliomos alkudozni kezdett: Uram, monda, ha megsegítesz, hogy símán földreszálljunk, neked adom fele vagyonomat! - Miután sikeresen leszállt a gép, a lelkész emlékeztette fogadalmára. Ó - monda a milliomos -, annál jobb alkut kötöttem Vele! Megfogadtam, ha még egyszer repülőre teszem a lábam, vegye el az egész vagyonomat... Aztán mosolyogva elrohant, mint aki jól "behúzta" az Istent.

Ha nyomorúságos helyzetben vagyunk, azt mondjuk: Uram, ha megszabadíts e nyomorúságos helyzetből, Neked szolgálok éjjel-nappal! Ha életveszélybe kerülünk, így fogadkozunk: Uram, ha kiszabadíts e pokolból, ezentúl minden vasárnap elmegyek majd a templomba! Ha betegek vagyunk, lázas igyekezettel fogadkozunk: Istenem, ha meggyógyítsz, minden nap imádkozom és olvasni fogom a Szentírást! Ha szeretteinkért aggódunk, ezt ígérjük: Uram, ha megóvod szerettemet, akkor egész életemben szófogadó, hűséges gyermekek leszek, többet nem vétek ellened! Még gyermekeink is így alkudoznak: Istenem, ha ma megúszom és nem kapok rössz jegyet, többet nem jövök készületlenül az iskolába! Vagy játék közben: Istenem, ha gölt rúghatok, ezentúl hűségesen fogom tanulni a Kátét!

Mindaddig azonban, amíg a hit alku tárgya: még nem igazi hit. Amíg egyre csak azt hajtogatjuk, hogy mi mit fogunk tenni ha..., és nem azt tesszük, ami Isten akarata, amit Isten "mond", hogy tegyünk: nincs igazi hitünk. Isten nem lesz soha a mi "kifutófiánk"! Ez a második lecke, amit meg kell tanulnunk a hitről, Jákób életén keresztül. Igaz hitünk csak akkor támad, ha megadjuk magunkat az Isten akaratának: "... ne úgy legyen, ahogyan én akarom, hanem amint te." (Mt 26, 39/c)

Jákób húsz éven át szolgált apósának, Lábánnak. Az évek során szerzett magának két feleséget, sok szolgát, egy rakás gyermeket és rengeteg jószágot,

juhot, kecskét, tevét és szamarat. Lábán ugyan alaposan kihasználta vejét, de Jákób is gyakran rászedte apósát. Kölcsönösen félték egymástól. Húsz év után Jákób hazavágyott. Összepakolta mindenét, és az éj leple alatt - családjával és barmaival együtt - elillant. Lábán rosszalta távozását, üldözőbe vette és utolérte, de összecsapásra nem került sor. Megegyeztek és kölcsönösen megáldották egymást, mondván: "Az Úr tartson szemmel bennünket, amikor mi nem látjuk egymást!" Ez volt a bizalmatlanság áldása. Ha már nem tarthatják egymáson a szemüket, tartsa rajtuk szemét az Isten...

Néhány nap múlva hozták a hírt Jákóbnak, hogy bátyja - Ézsau - négyszáz emberével közeledik feléje. Jákób megrettent. Mögötte volt Lábán, aki haragudott rá, s előtte Ézsau, aki annakidején halálra kereste! Biztonságba helyezte családját, ő pedig ott maradt a Jabbók-gázlónál. Az éjszaka sötétjében ismét találkozott az Istennel. Egész éjjel tusakodott vele, míg az Úr megütötte csípőjének forgócsontját úgy, hogy megsántult. De Jákób csak ragaszkodott az Istenhez, mondván: Nem bocsátlak el, míg meg nem áldasz engem! Ekkor megkérdezte az Isten: Mi a neved? Ez volt a legkényesebb kérdés, amit csak feltehetett, mert a Jákób név - magyar nyelvre lefordítva - annyit jelent, hogy: csaló. Mi a neved? Ő így felelt: Jákób. Csaló. Erre az Úr azt mondta neki: Nem Jákób, azaz nem csaló lesz ezután a neved, hanem Izráel, mert küzdöttél Istennel és emberekkel, és győztél.

Amikor Jákób nem kizárólag a maga erejére támaszkodott, nem a ravaszságban és a csalásban bízott, hanem megadta magát az Istennek, akkor jutott el az igaz hitre. Az Úr pedig hozzátette, hogy győzött, és megáldotta őt. Amikor mi is feltételek nélkül átadjuk magunkat az Istennek, reábízzuk életünket és mindenünket: akkor születik meg bennünk is az igaz hit! És akkor megáld minket is az Isten, és akkor - győzünk. Ámen.

SIMÉN DOMOKOS

TOVÁBBÉLNI VAGY TÚLÉLNI?*

Mt 10, 22/b

Az előző vers ellentéte a felolvasott résznek. Háborúságról, gyilkosságról, gyűlölségről, halálról, Isten elleni hűtlenségről szól. A felolvasott rész a mindvégig való, meg nem szűnő hűségről, s így a megmaradásról szól; az öntudatosságban a kitartás jutalmát ígéri a minden nyomorúság túlélésében. A következő versben az értelem ítéletére, a gondolatra van bízva a megtartás és a megmaradás. A gondolat szabadsága, a lét szabadsága, fordíthatnók mai nyelvünkre és helyzetünkre Jézus szavait.

* Elhangzott az 1995. évi Lármafa szórványtalálkozó alkalmával a csíksomlyói kegytemplomban.